

Az előfizetés ára:

egész évre 8 frt.
fél évre 4 frt.
negyed évre 2 frt.
Körjegyzőknek és néptantóknak:
egész évre 6 frt., fél évre 3 frt.
Előfizetheti a kiadóhivatalban,
Valentin Károly könyvkereskedésében,
Traub B. és társánál,
Böhm M. könyvkötőnél.

A hirdetések ára:

Négy hasábos petitser
1-szer 6 kr.
2-szer 5 k r
3-szor 4 kr.
Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
Nyilttérben egy sor . . . 10 kr.
Hirdetéseket elfogad: a kiadóhivatal és Janovszki Király-utczában lévő hirdetések felvételi irodája.

PÉCS

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség: Király-utca 20. sz.
Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz, a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
Kapható a kiadóhivatalban, Valentin Kár könyvkereskedésében, Traub B. és társánál, Böhm M. könyvkötőnél Király-utca

Programm.

Ma délután érkezik körünkbe a pécsi szabadelvűpárt, a kormánypárt képviselőjelöltje, Dr. Antal Gyula. Holnap délelőtt 11 órakor tartja programbeszédét.

Egy nagy előnye már is van a jelölt s a szabadelvűpárt helyzetének: az az előnye, hogy ugyanazon álláspontot hangoztathatja egy program is, a melyen áll kilencz év óta a kormány párt.

Gondoljunk csak vissza, micsoda kilencz év volt ez? Alkotmányos újjálételünk 17 esztendejének a nagyobb fele, a nagyja, a neheze. Volt külfáboru, volt belharcz; volt kétségesnél-kétségesebb helyzet: a kormány lemondása s újra kinevezése, szakadások a pártokban, új alakulások a kormány ellen, támadások akármí módon, akármí kérdésben, akármí áron — volt minden, még ablakbeverés is; még a pártszenvédegy produktált rablást is, ölést is, gyujtogatást is; voltak szitkok, átkok a kormány ellen, voltak véres és vérméltküli párbajok, furkósbotok; voltak törvényjavaslat buktatások a „német“ segítségével, (házassági törvényjavaslat), csellel (törvényszéki székhelyek) —

s mindezen mondvascínált vagy természetes, gyermekes vagy komoly viszályok, bajok mellett is, sőt ezek daczára kilencz éven át a kormány ugyanaz, az elvek ugyanazok, az ország nagy többségének b i z a l m a ugyanaz.

Pompás alap, melyre egy programbeszéd állhat és sziklaerős alap, mert hiába döngette a tenger bármí szörnnyetege, áll rendületlenül.

Változtassuk meg most? Miért? Kétkeladjünk-e, hogy az a sereg, a mely ismeri zegét-zugát a csatatérnek, a vezérlet, a mely nem vaktába rohan és vezényel, hanem hosszú tapasztalás, kipróbálás, biztos tudat szerint ment előre eddig, épen így fog menni? tovább is — a végcélig? — Vagy tán biztosabb az, hogy mások ledöntögetve az emelt sánczokat, elparancsolva az elfogalt állásokból a harczosokat, új terveket kovácsolva azok helyett, melyeket megismert már minden k ö z v i t é z i s: mások jobban fogják tudni, mit és mikép kell?

Milyen egyszerű ez a dolog, nem kell hozzá fejtörés se, csak látás, csak egy kevés körülnézés. Van olyan választója Pécsvárosának, a ki nem lát? Mondjuk, hogy van. De olyan nincs egy se, a ki n é z n i nem tud.

És ha néz, jobban belát a jövőbe' mint a hogy előtte áll a mult?

A fergeteg is azt mondja: nem tetszik nekem ez a vetés; micsoda termés ez? majd én jobban csinálom. Vajjon a gazda azt mondja-e rá: jer fergeteg, csináld jobban! Bizony, ha ezt mondja, megsiratja majd a gazda, a mije volt, most már nincs.

Holnap programbeszéd lesz. Azt fogja mondani, hogy mikor már a ház falai állnak, a tető gerendái is fenn vannak: ne romboljuk le a jó akarók, a böles tanácsadók szavára tövig, hogy újból kelljen ott kezdenünk, a hol valamikor kezdtük; hanem zsindeleyezzük be, rendezzük be, menjünk bele lakni. Hisz azért kezd-tünk hozzá.

Holnap programbeszéd lesz. Azt fogja mondani, hogy ne próbálgasunk, mikor biztosra is mehetünk. Ne higyjünk, mikor meggyőződhetünk.

A pécsi szabadelvű-párt küldöttsége Dr. Antal Gyulánál.

Budapest május 21-én.

A pécsi szabadelvű pártnak a következő tagokból álló küldöttsége u. m. Aidinger János polgármester, Blauhorn Lajos ügyvéd, Hoffman

A „Pécs“ tárczája.

Parlag virág.

Beszély. Irta: Orion.

A híres Sajtó partján fekvő Kövesden nem volt olyan elhagyott ház, mint a Domonkos Gerson vakolatlan háza. A falu csinos fehérre meszelt lakai között, szomorú képet nyújtott ez a vörös téglás befejezetlen épület; sem kerítés, sem kapu nem volt rajta; begyepesedett udvarát pedig a szomszédosság összes ludai legelőnek használták. A ház végében csak úgy imig-amugy volt néhány szál korhadt léczből a baromfiak ólja összetakolva, míg a marhaistálló sárral betapasztott roskadozó falával, gyarló menhelyet nyújtott az egyetlen tehénnek, mely az egykori alispán s gazdag birtokos fényes háztartásából magnak maradt meg.

Domonkos Gerson a pusztulásnak indult telek birtokosa, egy havas márcziusi délután izgatottan, heves léptekkel járt kelt lakoszobájában. Homloka márny redőkre volt szedve, kipirult boszus arcán pedig erős lelki küzdelem tükröződött vissza. Nagy forduló pont állott be most életében. A kinnal épített kártyavár, melyet vagyona foszlányai-ból rakott össze, beroskadt — s gazdaságá-

nak végromját, az óiban maradt egyetlen tehenet épen e pillanatban hajtották udvarán keresztül, a faluban megtelepedett új földesur Lövi Aronnak háza felé. Ez vette meg potom árért ősi jószágát, s a birtok után darabonként vándorolt hozzá, az örökös pénz-zavarban levő eladósodott embernek minden értéket képviselő tárgya.

Gerson ur járás-kelese közben időközönként gondolkodva akasztá meg lépteit, viseltes öltözéke s az ütött kopott környezet daczára meglátszott rajta, hogy még nem régen jobb napokat élt; alakja büszke, tekintete parancsoló maradt, szép szabásu izmos keze pedig arról tanuskodott, hogy vele annak idején a tollat és a lovagostort egyiránt tudta forgatni. A szoba ablakából öszszefont karokkal, szótlanul tekintett az elvezetett tehén után egy ébenfekete haju nyulatnak leány; megnyerő kedves arczán ifjusága daczára merengő bánat ült és sötét szemei, melyeket az ablakról fájdalommal vetett atyjára, könnyel voltak telve. A mint Gerson ur hozzá forduló leánya szemében megpillantá a könyvet, hirtelen megállott és lábával hevesen topanzott a földre.

— Nem, ezt nem tűröm tovább — szólott indulatosan — ennek a nyomorult helyzetnek a mai nappal véget vetek! Nyakig teltem már az inséggel s állapotunkon mindenáron segítenem kell; én visszavonhatlanul

szándékom mellett maradok s holnap Berkesre utazom.

Ágotha atyja szavaira eltörlé szemeiben a könyvet, s karcsu derekát a busongó tartásból birtelen fölegyenesíté.

— Kérlek édes apám, ne tedd ezt — szólott tiszta csengésű mély hangján — bár mily nyomasztó is ez a szégyenség, túrjük el inkább, csak ne bonyolódjál semmi új adósságba.

— Oh te kis bohó — mondá Gerson ur gyöngéden — hisz ez a pénz, a mit én most szerezni akarok, nem lesz uzsorástól felvett adósság, hanem egy kis kölcsön, mit egy régi jó barátomtól kérek. Az öreg Sárvizy Dániel, kihez fordulni akarok, nem olyan, mint a többi rideg szívű, köznapí ember; ha néhány év óta meglazult is közöttünk az egykori meghitt viszony, ő azért jó-akaróm maradt, s meg vagyok rája győződve, hogy kiségit mostan zavaromból; az összeg, mely lejáró váltóadósságom törlesztésére szükséges, mindössze is ezer forint, ez pedig olyan dusszagad embernek, mint ő, csekélység.

Ezer forint — mondá Ágotha halkán — ez mostani viszonyaink között nagyon is jelentékeny összeg; én kétlem, hogy Sárvizy kérésedet teljesíteni fogja, de ha még ide is adná a kért pénzt, azt a kizitott határidőre ismét vissza kell fizetni, s hogy erre miként lesz képes, azt még gondolni sem tudom.

Károly nagyiparos, Kindl József pénzügyi igazgató, dr. Kohárits Károly városi főorvos, Kovács Mihály gyógyszerész, dr. Krasznay Miklós ügyvéd, Krausz Simon kereskedő, Littke József borkereskedő, dr. Lukács Adolf jogtanár, Rentz Béla földbirtokos, Scholz Gyula nagyiparos, Schneider István népisikolai igazgató, Schvarz Vilmos banküzlet tulajdonos, Sipőcz István gyógyszerész, Vasváry Károly vaskereskedő és Záray Károly keresk. és iparkamarai titkár. Krasznay Mihály pártelnök vezetése alatt volt ma Budapesten, hogy dr. Antal Gyula egyetemi jogtanárt a képviselőjelöltség elfogadására kérje fel. Krasznay Mihály pártelnök — meleg hangon ajánlta fel dr. Antal Gyulának a képviselőjelöltséget — mint olyan férfinak, kit szülőföldjén minden polgár baráti tisztelettel vesz körül, és kiről a küldők, úgy mint a küldöttek meg vannak győződve, hogy a szabadalvűpártnak a haza érdekei előmozdítására vonatkozó törekvését senki sem fogná jobban és buzgóbban előmozdítani, mint ő. Dr. Antal Gyula a küldöttség ajánlatát mély tisztelettel megköszönve, a jelöltséget elfogadja, annál is inkább, mert az általa a haza közérdekeinek, úgy mint szülőföldjének vél szolgálatot tenni. — A küldöttség úgy, mint szülőföldje bizonnyára tudja, hogy ő a szabadalvű zászlónak híve, annak a zászlónak, melyhez 1875-ben szegődött, melytől egy pillanatra sem tántorodott el és melyet Tisza Kálmán, olyan férfi tart kezében, kinek szíve minden dobbanása a haza boldogítására irányul. A küldöttség szívélyes üdvözlése után a jelölt által a Hungariában rendezett lakomára gyűlt össze, hol a királyra, a miniszterelnökre, a jelöltre, majd a pécs szabadalvű párt elnökére, Pécs város polgármesterére és Taray Endre

pénzügyi legfőbb törvényszéki bíróra talpraesett toasztok mondtak el. A küldöttség 6 órakor megjelent a szabadalvű párt clubhelyiségében is, — hogy ott báró Podmaniczky Frigyesnél, mint az országos szabadalvűpárt végrehajtó bizottságának elnökénél tisztelegjen.

Beszámoló.

Csütörtökön tartá beszámolóját sz. kir. Pécs város országgyűlési képviselője, Dr. Czirer Ákos úr.

Neki politikai multja van, az hogy a függetlenségi párthoz tartozó képviselő volt egy országgyűlésen. Mi őszintén sajnáljuk, hogy így volt. — Az oly ellenfelet megillető lojalitással, minő Dr. Czirer Ákos úr, sajnáljuk ezt, egyéniségére való tekintettel. Így bizton várjuk, hogy megért bennünket az egész ellentábor; mert nem az ellen van szavunk, hogy függetlenségi párt van Pécsen, sem az ellen, hogy az ő kebeléből volt Pécs városának képviselője a lefolyt országgyűlésen; az is megfér álláspontunkkal teljesen, hogy e pártnak megint legyen jelöltje. De ne lett volna éppen Dr. Czirer úr a képviselője s ne lenne megint éppen ő a jelölt.

Ne legyen e percben semmi más Pécs város polgársága, szabadalvű ügy, mint függetlenpárti, csak így a s á g o s. Most van az ideje, mikor képviselője beszámolt.

Az ifjukur készültségével, tetterejével, a gentleman minden kellemes tulajdonaival felruházott férfinak ismerjük mindnyájan Dr. Czirer urat. S mind e kiváló attributumok lekötve, lenyűgözve voltak három éven át és pedig ott, a hol tért keresett nekik birtokosuk, de nem találhatott és nem fog találkozni!

Nézzük, mit talál a függetlenségi párton? Az az ideál, melyet egy Irányi kísér folyton, rajongóan szemével, puritán erkölcsével, elérhetetlen még — Irányinak is. Hozzá hasonló pedig, a kit Czirer úr követhetett volna, nincs egy se ott a függetlenségi párton. Tehát Dr. Czirer úr elérhetetlen után törekedett volna, még ha Irányit követi is.

A fajharcz vezetése, csatái megvívására is akadt vezető, akadt közönséges fullajtár is a függetlenségi pártnak. Dr. Czirer úr művelt férfi, nem követhette azokat azokra a mezőkre, a melyekre a vadság, félig és rozslú végzett iskolák barbár maradványai raktak

le a lélek salakjait. — Látott Dr. Czirer ur maga körül demagógokat, látott verekedőket, látott ámitókat, látott olyanokat, kiket tiszteletes társaság be nem fogad, látott országos botránnyokat, látott kurlongatást stb. stb. Elfurdult tőlök egész lelkelével...

Mit tett hát? Mit e három éven át? Azt, a mit a kényszerűség ráparancsolt: néma szemlélője lett a körülötte történőknek. Három évig hallgatott. Ez nem hivatás, ez Procrustes-ágy. Ez nem remény, ez csalódás. Ez nem ügy szolgálata, ez elfordulás tőle. Hallgatásra kényszerülve lenni, három éven át! A tettek mezejére kilépni vágyó ifju férfinak nem illő, nem méltó, részéről határozottan elutasítandó feladat.

A képviselő kettős irányban számolt be: mit tett az országgyűlés három éven át? s mi részt vett ő a munkában három éven át?

Hogy mit tett az országgyűlés? Erre megfelelt a képviselőház elnöke, a ki pedig — mint mindenki tudja — egyik párthoz sem tartozik, a pártokon felül áll, tehát elfogulatlan szemlélő és ítélő. Azt mondta: „a lefolyt országgyűlés nagy alkotásokat hozott létre.”

Hogy mit tett a képviselő, Pécs város képviselője? mi részt vett a nagy alkotások létrehozásában?

Kénytelen volt — semmit tenni. Ez pedig annyit tesz, mint elmaradni.

E kénytelen helyzetben sajnálnunk kell nem a volt függetlenségi párti képviselőt, hanem általunk is tisztelt és becsült egyéniségét.

A belügyministerium az amerikai kivándorlásról. A pécs-bányatelepi, szabolcsi, vasasi, hetényi bánya-munkások közül sokan mult évben Amerikába vándoroltak; hogy reájuk ott minő sors vár, elmondja az alább közölt miniszteri rendelet, a miért is annak tartalmát az illetők figyelmébe ajánljuk, különösen pedig a kelkészeket és tanítókat és közigazgatási hatóságot felkérjük, hogy arra a munkásokat figyelmeztessék, őket felvilágosítsák, és a kivándorlásról lebeszéljék. A belügyminiszternek az összes törvényhatóságokhoz intézett rendelete így hangzik: „A cs. kir. közös külügyminiszterium közölte velem a washingtoni cs. és kir. osztrák-magyar követtség egy jelentését, melyben az Amerikába kivándorolt magyarok számáról sorsát ecseteli, mellékelvén az amerikai hirdalokban „magyar olcsó munka” czim alatt megjelent közleményt: — Ezen hirdalpi közleményben egyebek között említ-

— Már bármiként fizetem is vissza, de a pénz meg kell szerezniük okvetlenül! — viszonzá Gerson ur. — Jól tudod, hogy az utolsó darab marhá az imént vezették el a portárhoz, nem rendelkezem többé egy talpalatnyi földdel sem; szép házunkat is Lóvi Áron lakja, mi itt tengünk e vakolatlan fészekben. Mindent eladtam, a mi csak eladható volt, s még ez áldozatok árából sem fedezhetem adósságaimat, ha pedig ez ezer forintot a jövő hó végéig elő nem teremtem, még e rozzant házat is dobra ütök fejünk felett.

— Jól van tehát — szólott Ágotha — belátom, hogy igazad van, kedves apám. Menj Berkesre s kérjed Sárvizytől a szükséges kölcsönt, a mi pedig a visszafizetést illeti, arra nézve kérj tőle egy évi határidőt, én ez öszszegét ez idő alatt megszerzem.

Gerson ur egy ideig habozva nézett leánya arczába, azután borús kedélye daczára hangos nevetésre fakadt.

— No ez derék — mondá tréfálkozva — hát te akarod az ezer forintot megszerzeni kedves leányom? most midőn már se tejből, se turóbból nem pénzelhetsz többé, s az utolsó kotlósunk is a szomszédban költi tojásait? De már erre az új kereseti forrásodra csakugyan kíváncsi vagyok.

Ez az új kereseti forrás pedig igen egyszerű — felelé Ágotha nyugodtan — régen

foglalkoztat csak engem egy szándék, s kivételében eddig csak az gátolt, hogy akkor egy időre meg kellene válnunk egymástól; de most, miután javunk úgy kívánja, nem habozom tovább. Ébessy Kriszához akarok ajánlkozni társalkodónéknak, a gazdag öreg kisasszony társalkodónéknak ezer forintot szokott fizetni egy évre.

— Micsoda! Te Ébessy Kriszához akarsz menni társalkodónéknak, az én lányom, egy Dolmokos Ágotha? De már ebbe semmi szin alatt bele nem egyezem — mondá Gerson ur indulatba jöve. — Hová gondolsz! Hisz annál a vén leánynál bogarásabb, szeszélyesebb teremtmény nincsen a világban, rettenetes nő ez! valóságos örült! Ezer forintot fizet egy évre és még sem marad két hétnél tovább oldalánál senki; ha a megtestesült szelidség szegődnek is szolgálatába, eszelős morderát még sem bírni elviselni ez sem. Nem leányom, e terről mondj le, az ily megalázó szerep nem neked való. Szedjed te csak elő nyugodtan uti ruhámat, hogy holnap indulhassak Berkesre, — a többi aztán majd elvállik magától. —

Ágotha ajkairól atya utolsó szavainál egy fájdalmas mosoly lebbent el, a kimondott határozatra nem tett ugyan több ellenvetést, de lelkeben el volt tőkével, hogy szándékát atya ellenzése daczára is keresztül viszi. Ismerte Gerson urat, tudta jól,

hogy az nem a komoly számítások embere, s képes volna élte végeig adósságot adósságra halmozni, anélkül, hogy a visszafizetésre csak gondolt volna is.

Gerson urnak e jellemzőségére ásta alá tekintélyét, pedig egykor mint nagytehetségű ember, ünnepelt szónok, szerepet játszott a megyében. Háza gyűlhelye volt az előkelő köröknek, s a legnevesebb emberek vetélkedtek barátságért. Most pedig mindenkítől elhagyatva, földhöz ragadt szegényen meg kellett hajtania az egykor oly fiennen hordott főt, s a kéregetők sulyos botjával megkopogtatni a könyörületesség ajtaját...

A szegény terjedelmes berkesi pusztát mint mintá gazdászatot, tulajdonosát az öreg Sárvizy Dánielt pedig mint talpig becsületes és magyar embert ismerte az egész Sajóvidéke. Egy munkás élet után megáldva a földi javakkal az öreg úr teljes visszavonultságban élt régi kuriájában; rég özvegy levén, egy kissé betegkedő is, házat, melyet felesége halála óta ritkán hagyott el, körültekintő gondosságával valódi édennek alakította.

Rendes szokásaként a délelőtti órákat kényelmes szobájában töltötte. A barátságosan lobogó kályha mellett ült ma is; kedvencz olvasmányai, a napi lapok, s a fűszerül szolgáló barnára szitt tajt pipa ott heverték

retik, hogy Mohanoy Cityben a magyarok lakásul szolgáló, túltömött házak, négy-hatvan főnyi magyar lakót számláló rozottan gunyhók megvizsgálatván, a háztulajdonosok elfogattak, s ellenük a közegészségügyi törvények áthágása miatt a büntviszogat megindított s hogy a hatóság által tett ezen tapasztalatoknál fogva kilitátsba helyeztetett az ujonnan netalán érkező magyarok befogadását eltöltő rendelet kibocsátása. Az ottani munkások és bányászok fegyverrel támadják meg a munkát kereső magyarok sátorait. — Az elsorolt szomorú állapotok következtében indítva érzem magamat arra, miszerint felhívjam a törvényhatóságot, hogy a törvényhatóság lakosságát a fentebbi adatok közülmásra hozása mellett óva figyeltesse, hogy egyes a kivándorlásra különböző mellékérdekekből buzdító egyének üres ígéreteire mit sem hallgatva, sőt inkább a kivándorlottak szánalomra méltó sorát folyton szemeik előtt tartva: tegyenek le a bizonytalan jövőbe helyeztet reményről s ne áldozzák fel létüket lelketlen kufárok üzérkedési céljaira. — Nem kétem, hogy a törvényhatóság minden igyekezetével oda működend, hogy újabb kivándorlások lehetőleg megakadályoztassanak.

Belügyminiszteri rendelet a választások tárgyában. A belügyminiszter — következő körrendelettel intézte a törvényhatóságokhoz:

„A közrend és béke megőrzése, a személy és vagyonbiztonság fentartása mindenkoron a törvényhatóságnak, önkormányzati hatóságából kifolyó, egyik kiváló jogát és kötelezettségét képezvén, részéről különös súlyt fektetnek arra, hogy a törvényhatóság a küszöbön álló képviselőválasztási mozgalmak alatt és a választások idején e jogát teljes mérvben érvényesítse és abból folyó kötelezettségét pontosan teljesítse. Nem szükség a törvényhatóságot figyelmeztetnem, hogy bármely visszaélés vagy büntény, azért, mert az a választási jog — a közjogok legszebbikének — gyakorlata közben követett el, nem eshetik enyhébb beszámítás alá. Fölhívom ennél fogva a törvényhatóságot, hogy önkormányzati hatáskörében tegyen meg minden szükséges intézkedést a végből, hogy a képviselőválasztási mozgalmak alatt és a választás idején törvénybe ütköző és államellenes izgatások, törvénytelen cselekmények, rendelkezések és zavarok elő ne forduljanak és ha mégis előfordulnának, azok a törvény értelmében rögtön megszüntessenek és szigorúan megtoroltassanak.

asztalán: ezek nélkül máskor el se tudott volna már lenni, most azonban rájuk sem pillantott, szívélyes jó arczán ráprengő tüdőbódést ült, szeméi pedig már jó idő óta kisérték az ablakban álló hallgatag fiának minden mozdulatát.

Ritka eset, hogy apa és fia ilyen lelki bensőséggel csüggyenek egymáson, mint ők egymáson, mint ők ketten. Az öreg ur 35 éves fia arczán még a színváltozást is olyan aggodalommal leste, mint mikor az tíz éves kis deák volt; ennek pedig sohasem volt egyéb barátja atyján kívül, ifjúsága lelkes álmaikt ép úgy önté ki ez igaz barát keblébe, mint most, mint cselekvő, s az élet küzdőterén álló férfi meggyőződését, s gondolatait. Szemlélése közben az öreg ur arca egyszerre csak egész jéddé vált, az ablak világosságánál fiának barna haja között, néhány ugyancsak élesen elütő szürke szalát pillantott meg. Az első pillanathon úgy tett, mint a ki nem lát jól, elővette zsebkendőjét és megtörülte szeméit, aztán feltette a pápaszemét és úgy nézett fiára, de mikor a felfedezett deres szalakat csak annál tisztábban látta, a megrémülés leplezetlen hangján kiáltá — Danó!

(Folyt. köv.)

nak. Különösen pedig szükségesnek tartom, hogy a törvényhatóság az 1874: XXXIII. t. cz. 96-161. §-aiban, valamint a magyar büntetőtörvénykönyv (1878: V. t. cz.) nyolczadik fejezetében ide vonatkozó intézkedésekre a lakosságot, egy e célból külön közzétendő hirdetőny utján figyelmeztesse, s egyuttal alárendelt tisztviselőit oda utasítsa, miképp szigorúan örökjökend a felett, hogy a törvény rendelkezéseinek minden irányban érvény szeressék.”

Az 1874: XXXIV. cz. 96-161 §-ai közül kiemeljük a következőket: A ki a választónak vagy családjá valamely tagjának azon célból, hogy bizonyos jelölthe szavazzon, vagy ne szavazzon, vagy a szavazástól tartózkodjék, vagy mert valamely jelölthe szavazott, vagy nem szavazott, pénz, pénztértéket, vagy más előnyt ad, vagy ígér, vagy azt valamely előny elvonására vállenyegeti, a választó jognak 3 évre felfüggesztésével s 1000 frtig terjedhető bírsággal, vagy 6 hónapig terjedhető fogsággal büntetendő. — Ugyanazon büntetés alá esik azon választó is, ki a neki vagy tuitával családja tagjának a jelen §-ban megjelölt célból adott pénzt, pénztértéket vagy más előnyt elfogad. — Ugyanazon büntetéssel sujtandó az is, a ki az említett okból etet és itat, valamint az is, ki ezen etetést és itatást elfogadja. — A ki nyilvánosan szóval vagy irat terjesztése által a tulajdonos értelensége, valamely nemzetiségi, osztály vagy hitfelekezet ellen törvénytelen fellépésre izgat, ugyszintén a ki a törvények, vagy a törvény felsőség elleni egedetlenségre lázit, választói jogának 3 évre felfüggesztésével és 1500 frtig, vagy egy évig terjedhető fogsággal büntetendő. — A magyar büntetőtörvénykönyv nyolczadik fejezete, a polgároknek választási joga ellen elkövetett büntettek és vétségekről” szól.

PÉCS, 1884. május 18.

— é — Mióta a mérsékelt románok pártja megalakult, erősebb mozgás, sürgés észlelhető a passivista román izgatók hangyabolyában is. Észrevették, hogy a mérsékelt román párt programjának józan okoskodásában veszélyes konkurrencziája akadt az ő vak gyűlölettel gyakorolt kufárokodásuknak, érzik, hogy népük helyes érzéke nagyon könnyen beláthatja az ő politikájuknak sivár hasztalanságát, beláthatja azt, hogy e politika a magyar állam fejlődését, a magyar hegemonia szilárdítását meg nem akadályozhatja, meg nem renditheti, a románságnak pedig anyagi előnyöket, nem várt kulturai haladásának feltételeit meg nem szerezheti, ellenben a mérsékelt párt a román nép iránt a magyarság bizalmát fölkelte, a magyar alkotmány s jog alapján az anyagi és erkölcsi előnyök egész kincses ládáját megnyithatja a román nép számára. Már pedig a passivista izgatás számítóink nem népük boldogítása, hanem az ő tekintélyük és befolyásuk rendithetlensége kell s azért mindent elkövetnek népük boldodításának fokozására, s a magyar-román megértésnek lehetetlenné tételére.

Első cselekvényük volt e tekintetben az, hogy erkölcsi pressiót mondtak ki azon román papok ellen, kik subventiót fogadnak el a román kel. egyház segélyezésére szánt alaptól a közokt. Miniszterium ur rendeletének feltételei között. Mert hisz ez az dugomónak kikiáltott magyar állam százezer forint évi segélyt ad a román egyház elégtelen dotatiójú lelkészeinek fölsegélésére, mely segély kiosztása a synodus dolga, s mely segély felosztásánál az lett rövid évek alatt a tapasztalás, hogy a részlettel nem a lelkielben, hanem a vad izgatásban buzgólkodó pópáknak lett jutalmazása. A kormány ennek folytán elrendelte, hogy a részlettelendők nevei eléje terjesztessenek, hogy az illető egyházi hatóság ajánlása alapján a kormány a méltókat kiválaszthassa. E kivánatot a Nagy-Szebenben tartott utolsó sinodalis ülés visszautasította s a túlzó lapok most arra izgatják a román papokat, hogy ily föltétellel a segélyt el ne fogadják.

Persze az izgatók kellemes anyagi helyzettől könnyen adhatnak ilyen tanácsot, melynek célja, hogy a román papság tovább is függésben maradjon a nationális jelszavak

kereskedőtől, de reméljük, hogy céljukat el nem érik, a román papság szük körülmények közt élő része bizony az ő szép szemekért nem fog lemondani a segélyről, kivált mikor annak új kiosztási módzata az erkölcsi kitüntetésnek s jutalomnak minden jelével bír.

A passivisták gyűlölködési erőlködésének újabb jelensége a kolozsvári román ifjúság felizgatása a balázsfalvi május 15-iki emléknapp megünneplésért, mely nap nem a szabadság megnyerésének, hanem a Magyarország elleni gyűlölet kitörésének, a kegyetlen testvérháború megindulásának évfordulója. Épen nem csodáljuk, hogy a kolozsvári magyar egyetemi ifjúság élesen állást foglalt a román tüntetők ellen, s érzületének a román izgató lapok elégetésével is kifejezést adott. Amár felesleges volt, mert azon körülményél fogva, hogy a magyar zsarnokság ellen kiabáló hősök és lapok épen a magyar szabadság korlátlanágánál fogva izghatnak oly szabadon, ez izgatók és újságjok minden józan itélő előtt önmaguknak s álláspontjuknak legszembetűnőbb satyrai.

Hadd dühöngjenek azonban a román túlköz. Lehető merényleteik ellen ott ragyog a képviselőház naplójában Tisza miniszterelnöknek szava, melyet Polit Philippinek fenyegetésére mondott, hogy a magyar államnak mindig volt s lesz ereje összeitiporni belső ellenségeit. Egyébként pedig fokozott izgalmutak megszeppenésük jelenek veszzük a mérsékelt román programmal szemben, melytől s úgy látszik nem alaptalanul befolyásukat féltük.

A nagy-atádi gazdasági kiállítás.

(„Pécs” eredeti tudósítójától.)

Nagy-Atád, 1884. május 20-án.

Sebtében küldött tudósítom a következőkkel egészitem ki. Somogy megye gazda közönsége, különösen Somogy vármegye nagyszámú aristocrátiája már szombaton este, teljesebb számban pedig reggel érkezett városunkba. Itt láttuk Széchenyi Pál, Széchenyi Ferencz, Széchenyi Rezső és Széchenyi Aladár, Somssich Adolf és Andor, Zichy Ödön grófokat, Mikos János, Geramb Camill bárókat; Csépan Antal alispán és Csépan József, Bárány Dénes, Maar Gyula főjegyző, Márffy Emil, Makfalvy Géza, Freystädter V. Sárközy Dénes, Pisk Lajos kir. ügyész, Csorba Ede, Meller Manó és Dávid, Pap Sándor ügyész földbirtokosokat és gazdákat és Durmann alezredest, a székesfehérvári mentelep parancsnokát, Kompos I. kapitányt, Balázs Árpád a keszthelyi középiskola igazgatóját s nagyon sok másokat, kiknek neveit kitudnom nem lehetett hamarosan.

18-án reggel 9 órakor reggel megérkezett Széchenyi Pál közzgazdasági miniszter, kit Barakonyi Károly helybeli ügyvéd a kiállítás titkára rövid, meleg szavakkal üdvözölt. — Széchenyi Pál meghatottan váiaszott, szavára megjegyezve, hogy „a legnagyobb örömmel jött vissza otthonába.” A miniszter Hirsch Adolf helybeli bérlő házához szállott. Ezután a miniszter vezetése mellett a nagyszámban itt összegyűlt vendégek a kiállítási helyiség Jury-pavillonjába vonultak, hol a kiállítási bizottság elnöke gr. Széchenyi Ferencz a következő szavakban üdvözölte a minisztert a kiállítás védnökét és a közönséget.

„A nagyatádi gazdakör, ragaszkodva magasztos feladatához, mely a gazdasági törekvés és haladás előmozdításában áll, elhatározta, hogy díjazással összekötött tenyész-állatkiállítást rendez. Célja az volt, hogy alkalmat nyujtson ama haladás bemutatására, melyet a gazdaközönség a kilencz évvel ezelőtt tartott első nagyobb szabású kiállítás óta elért. A nagyatádi gazdasági kör nevében szives köszönetet mondok a románoknak, mely kiállítandó állatok díjazására 300 forintot engedélyezett, a szili kerületi gazdasági egyesületnek, mely e célra önként tiz darab

aranyat küldött, mind ama tisztelt tagtársaimnak, kik a kiállítás rendezőségét anyagi és erkölcsi tekintetben önfeláldozással támogatták. Nagy szerencsémnek tartom, hogy a kör volt előnké, a földművelési és kereskedelmi miniszter ó excellenziáját üdvözölhetem s felkérhetem, hogy mint a kiállítás védnöke azt megnyitni sziveskedjék”, (Éljenzés.) Széchenyi gróf miniszter e szavakkal felelt az üdvözlésre: „Kilencz éve annak, hogy a nagyatádi gazdasági kör első nagyobb kiállítást rendezte. Én, ki akkor szerencsés voltam a kör elnöke lehetni, a kiállítást e szavakkal nyitottam meg: Haladás legyen jelszavunk! A gazdaközönység e jelszót megvalósította, nem azért, mert jelszó, hanem a szükség és az élet követelménye folytán és ma be kívánja mutatni szakadatlan működésének gyümölcsét és valamint a gazdasági kör a lefolyt kilencz év alatt szép jeleit adta törekvésének, ép úgy siet a gazdaközönység ma bemutatni terményeit, hogy meggyőződhessék a vidék, az egész megye és az ország, hogy a legnagyobb buzgalommal követte azt a példát, melyet egyes nagyobb birtokosok, kiválóbb gazdák mutattak. Leghálásabb köszönetemet nyílvanítom a nagyatádi gazdasági körnek e szép kezdeményezésért, a mely alkalmat nyújtott nekem, hogy itt megjelenjek, a hova legnagyobb örömmel jöttem, a hol nyilvános működésemet és tevékenységemet kezdtem, a hol törekvéseim nem csak foganatra találtak, hanem a hol a legnagyobb rokonszenvvel és szeretettel környeztek. (Lelkes éljenzés.) — Hálámot fejezem ki az egyet elnökének, kedves testvéreimnek, az egész körnek és minden egyes tagjának a gazdasági kör sikeres működéséért. Ezen egyet, nyíltan kimondom, kivált, miután hosszabb idő óta foglalkozom a gazdasági egyetek működésével, mintaképpül állítható fel. — Tíz év óta áll fenn és szebbnél-szebb eredményeket mutat föl, tesz mindent tisztán öneréből, sohasem számítva sem mások, sem a kormány segélyére. Természetes, hogy ha kiválóbb kezdeményezést indít, a kormány felszólítás nélkül is segítségére jön, mert ez az utja annak, hogy erősítse a magyar nemzetet, azon nagy versenynyel szemben, mely a gazdaközöniséget a tengertülről sújtja. A kormány csak díjazni kívánta a kiállítókat, hogy ez buzditással szolgáljon jövőre is. Ilyen értelemben üdvözlöm önöket, a kiállítást megnyitom”. (Zajos éljenzés.)

A miniszternek nagy hatást keltő szavai után a közönység egészen ellepte a kiállítás terét. Az első nap délelőtti 2000-en felül látogatták a kiállítást. A miniszter, miután rokonaival három óra hosszúságú szemlélet behatón és érdekel a kiállítást, Báro Mikos házához kísérvöl együtt ebédre ment. — A lakoma a legkitünőbb hangulatban folyt le, mely kedélyhangulatnak a miniszter jelenléte, a kiállítás fényes sikere, nemkülönben a házigazda Mikos János báró szívélyessége és a vendégkoszoru őszinte öröme volt okozója. A pohárköszöntők közül legnevezetesebbek Széchenyi Pál miniszternek a királyi házra; Mikos János bárónak Széchenyi Pál grófra, Széchenyi Ferencnek a házigazdára, Széchenyi Pálnak Hirsch Adolfra, a kiállítás „lelkére; Balázs Árpád tanárnak Széchenyi miniszterre, „mint az önségély elvénének hirdetője és megvalósítója.”

Papp Sándor a sajtóra, melyre Heltai Ferencz választott éltette a „legnagyobb magyar” vérokonait és utódait, kik annak nyomdokaiban járnak, Széchenyi Pált és Ferenczet. Nagyhatalást keltett Széchenyi Pál kimondhatatlan tetszéssel fogadott humoros toaszta a sajtóra, melyre Szatmári Mór az „Egyéctérés” tudósítója választott, fokozva a harsogásban kitörő kedvet és kacaját. Széchenyi Aladár, a min. fia emelt Somogy megyére poharat. Legnagyobb hatást keltette azonban

Széchenyi Pál miniszternek a „szabadságra” mint közgazdasági intézmények fejlődésének és a nemzetek anyagi gyarapodásának alapfeltételére mondott toaszta. Vasárnap délután daczára a roppant hőségnek és fölvert pornak ezerekre ment az ujabban és ujabban érkező vendégek száma.

A kiállított tárgyak csoportokra vannak osztva a következők: I. csoport tenyész szarvasmarha; — II-ik csoport lovak; — III-ik csoport juh-félék; — IV-ik csoport sertések; — V-ik csoport szárnyasok, aztán gértek és termények több osztályban. — A kiállítás éjjel villamfényvel vagyon bevilágítva. Délutánok tartattak a látogatások, óriási közönység részvéte mellett, mely leginkább érdekelte ugy az intelligentiát, mint a földművés osztályt. Az első díjat nyerte Finta István „Pajkos” nevű heréltje, a másodikat Biró László „Czimborá” nevű kanczája, a harmadikat Hiedegh János „Kozák” nevű heréltje. Számítottak futtatás közben szerencsétlenségre is, azonban a futatók ügyességéről tesz tanuságot, hogy nem volt. A bíráló bizottság hétfőn délután fejezte be általános szemléjét a tárgyak felett a következők eredményel: első díjat nyerték: Inkey József földbirtokos, tenyész szarvasmarháért, Meller és Hirsch növendékmárháért, Széchenyi Pál gróf miniszter pedig csiratenyészmarháért. Lovakért első díjat nyerte el Széchenyi Ferencz gróf, az egyleti díjat Meller és Hirsch, az állami növendék lovaknál Stern Adolf az állami díjat, Herman Manó az egyleti díjat. Merino faju juhokért Széchenyi Imre gróf berlini nagykövet, angol juhokért Mikos János báró, hizott juhokért Meller és Hirsch nyertek díjakat. — Angol sertésért díjat nyert Széchenyi Ferencz gróf, Szunyog-féle sertésért Széchenyi Pál gróf miniszter. — Szárnyas állatokért Nagy László, gépekért pedig Ejuryi Nándor kaptak díjakat. Ezen kívül számos arany, ezüst és bronz elismerő díszlevelek.

A kiállítók ugy, mint nagy számú vendégeink a legnagyobb megelégedésüket nyilvánították a kiállítás fölött, megjegyezve, hogy várakozásukat minden tekintetben felülmúlta a kiállítás fényes sikere.

A kiállításnak Széchenyi Pál miniszter mindvégig állhatatos vendége volt, kedden este távozott el a legnagyobb megelégedéssel a siker fölött városunkból.

D. J.

H i r e k .

Dr. Antal Gyula a pécsi szabadelvű párt képviselőjelöltje f. hó 24-én vagyis szombaton d. u. 5 óra 35 perczkor városunkba érkezend s a vasuti indulóházban ünnepélyesen fogadtatik. Másnap vagyis f. hó 25-én vasárnap d. e. II óraker képviselőjelöltünk Dr. Antal Gyula ur programbeszédjét a „Hattyu”-teremben fogja megtartani: Fölkérjük ennél fogva tisztelettel pártunk tagjait, hogy ugy a képviselőjelölt fogadtatásánál valamint programbeszédje előadánál minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

Pécsett 1884 évi május hó 22-én.

A pécsi szabadelvű párt választmánya és végrehajtó bizottsága.

A szabadelvű párt által vasárnap esti 8 óraker Dr. Antal Gyula képviselőjelölt ur tiszteletére a „Hattyu” teremben rendezendő banquetre jegyek Vürster Ede és Bedő Imre urak üzleti helyiségeiben (király-utca) kaphatók, mire a pártunkhoz tartozó polgárok figyelmét ezennel felhívjuk.

Tankerületi főigazgató. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az újonnan szervezett pécsi tankerületbe Mészáros Nándor kir. tanácsost és nyug. tankerületi kir. főigazgatót, a rendszeresített illetményekkel kir. főigazgatóvá nevezte ki.

Kinevezés. A király az igazságügyminiszter előterjesztésére Szily Antal kir. táblai pótbírót, a ki azelőtt a pécsi kir. törvényszék tagja volt, kir. táblai bíróvá kinevezte. Fogadja ez előléptetéshez legőszintőbb szerencze kívánatunkat.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Cenner Ödön illetékszábsái számtisztet a pécsi adófelügyelő mellé III. oszt. számtisztté nevezte ki.

Hymen. Halusz László helybeli kir. póstatiszt eljegyezte Karnász Paula k. asszonyt, Karnász Antal pécsi polgár művelt és kedves leányát.

Pécs szab. kir. város köztörvényhatósága részéről 1884-ik évi május hó 5-én tartott üléséről felvett jegyzőkönyvnek kivonaua. A város tanácsa Slavoniával való egyes vasuti összeköttetés létrehozására szükséges mozgalom megindítása érdemében előterjesztést tesz. Minthogy e városból Harkányon keresztül vonuló vaspálya — ugy e városnak mint Baranya-megye érdekelt vidékének rendkívüli előnyére lenne, a minek felmérése miatt a mozgalom Harkány vidékén már meg is indult; ennél fogva polgármester ur előnkélete alatt: Bánffay Simon, Bedő Imre, Bolgár Kálmán, Bubreg Antal, Dämpf Sándor, Egry József, Engel Sándor, Fekete Mihály, Grünth Ignác, Hoffmann Károly, Kindl József, Krasznay Mihály, Littke József, Littke Ferencz, Rath Mátyás, Schapinger Joachim, Szontagh Mátyás, Vogl Nep. János, Weidinger Ferencz, Weiler Nep. János, és Zsolnay Vilmos bizottsági tag urakból álló választmány küldetik ki oly megbízással, hogy magát a szükséghez képest érdeklődőkkel kiegészítve, a kérdéses ügyben kifejlődő mozgalmat a legélesebb figyelemmel kísérvé — az érdekközöniségben álló vidékek érdekeltségével az együttes működést keresztül vigye s minden a kifizött fontosságú czél elérésére ható előleges intézkedéseket megtegye s eljárásáról határozat hozatal végett ide annak idején jelentést tegyen. Végül barátságos üdvözléssel megkerestetik Baranya vármegye közönzése, miként ezen bizottságban kellő számban leendő képviselése iránt intézkedni s a közös érdeket képező czél megvalósítására nagyhatalus tevékenységét érvényesíteni sziveskedjék.

Junialis. A „Pécsi keresztény kereskedelmi ifjuság” f. évi junius hó 8-án, kedvezőtlen idő esetében 12-én a „Tettyé”-n jótékonyczélú, zártkörű, tánczezel és látványos tűzijátékkal egybekötött junialis rendez. — Belépti díj személyenkint 50 kr., családonkint 1 frt 20 kr., a tisztá jövedelem a Pécsett építendő szegények háza alapja javára fordítatik. Felülfizetések köszönettel vétetnek s hirdalaplal nyugtáztatnak.

Nyári kirándulás. A „pécsi kath. legényegylet” ifjuság 1884. évi junius hó 15-én az üszöghi erdőben tánczezel egybekötött jótékonyczélú nyári kirándulást rendez. Belépti díj pártoló tagoknak 20 kr. nem tagoknak 30 kr. A kirándulás alatt Jónás János ez alkalomra megerősített jeles zenekara fog működni. Táncszünet alatt az ifjusági dalkör énekel, Borsy György énektanító ur vezetése mellett. A tisztá jövedelem a választmány határozatából részben az alapítandó pécsi szegényház, — részben a tanítók országos árvaháza s saját egylete javára fog fordíttatni. Jegyek előre válthatók az egyleti helyiségben és a kirándulás napján a pénztárnál. Rossz idő esetében 8 nappal későbbben tartatik meg.

A rózsakiállítás értekezlete a rózsakiállítás napjait f. május 29. és 30-ikra állapította meg. A kiállítás 29-én d. e. 9 és fél óraker kezdődik s tart másnap estig. Hiszszük, hogy a közönység számosan fogja meglátogatni.

Meghívás. F. hó 29-én d. e. 9 óraker fogja a „Siklósvidéki tanítóegylet” megtartani r. közgyűlést a siklósi r. k. iskola III—IV. osztály tantermeiben, melyre a tagokat, valamint a tanügy barátjait tisztelettel meghívja az elnökség. A gyűlés tárgyai: I. Gyakorlati előadások a természetrajz és számtan

köréből. 2. Elnöki megnyitása a gyűlésnek. 3. Tek. Liebbald B. vándortanár ur utmutatása a fatenyésztésben (tartva a városház kis terme és városi faiskolában). 4. Tisztviselői jelentése. 5. Elnök és jegyzők választása. 6. Indítványok tárgyalása.

Kettős gyilkos Pécsváradon. Schnell Pál pécsváradit lakost hetekkel ezelőtt pin-czejében megölte találták. Mult szerdán pedig Ropo N. pécsváradit földmives leányát találták vérbe keverve, a nyakán átmeteszve már mint napos hullát a mezőn. A gyanu rögtön Dakos nevű pécsváradit földművesre esett, mivel együtt dolgozott a leány napszámban, és a ki ugyancsak azon napon, 21-én tűnt el. Mozgása hozva a nyomozást, a gyanusítottat meg találták a csendőrök Hidas-Bonyhádnál a vasuti állomáson, honnét menekülni akart. Elfogtatván bekísértették a pécsváradit járásbíró-sághoz, ahol kihallgatásakor bevallotta, hogy ő volt gyilkosa a leánynak. Bevallotta Dakos szerszámát is, hogy Schnell Pált is ő gyilkolta meg Borsós Károly segélyével, ki a napokba kísértetett Pécsre, hogy egy és fél évi már más bűnügyért reá kiszabott börtönt megkezdje.

Az ötvösműkiállítás még június hó 2-áig, azaz pünkösd hétfő esti hétóráig léssen nyitva. A kik teletik, vegyenek alkalmat és tekintsék meg ezen valóban nagyszerűségét. — A külföld bámulatát kelti fel ezen ritka és gazdag gyűjtemény „a nemzet kiúcsa” minden igaz magyar szívben pedig a nemzeti büszkeség magasztos érzelmeit keltik fel, midőn a magyar hajdani nagyságának régi fényét sugározzák vissza annyi balszerencse közt oly sok vizsály után.

Az elhajított szivar mértéke az emberi nagyságnak. A mult országyűlés honatyái beszédjeinek érdemsorozatát a következőkben adja egy szellemes tárcza író. Ugyanis az országháza folyosóján a szivarzás szabad, azonban a teremben tilos. (Angliában ott is szabad). — Most, ha valami érdekes beszéd, szónoklat merül fel, a képviselők elhajítják szivarjaikat és betódulnak meghallgatni a kiváló szónokot. Igen természetes, hogy a kevésbé érdekes beszédekre nem dobják el a czukros szopni valót. Mérték egység a válogatott gorombaságokról híres Németh Bercezi, no ezért curiosumként eldob az ember egy félig égett cigarettát, hogy félig égett británikához már Somssich Pál kell. Apponyi Albert már egy egész británikát ér, Hoitsy Pál egy fél kuba, Eötvös Károly egy fél kabanos. — Tisza Kálmánért érdemes eldobni egy imént megnyitott valódi havannát is. Még így kijő, hogy Tisza Kálmán a legnagyobb ember az egész házban.

Százötvenhárom törvényt hoztak honatyáink az 1881 — 1884. évi immár berekesztett országyűlésen összesen. Azt meg majd a jövő mutatja meg, hogy hány marad ezek közül írott malaszt. Adja az Isten, hogy egy se, mert valamenyire szükségünk van.

Kossuth fiának találmánya. Kossuth Lajos Tivadar turini mérnök szabadalmat kapott monarchiánkban oly vasuti személynálító kocsiira, melynek oldalt végigmenő fedett zárt folyosója van, a melyen a közönség s a kalauz közlekedhetnek s melyről az egyes szakaszokba benyithatnak. E folyosóval ellátották a jelenlegi szakaszos (angol rendszerű) kocsik is, mi által közforgalmi (amerikai rendszerű) kocsikká változnak.

A persa udvar titka. Egy indiai lap, mely a persa sah háremének viszonyairól jól van értesülve, a következők szerint beszéli, mely a sah háremőrcinek főnökével történt meg. A főnök ugyanis kétszer, háromszor Herathba, az asszonyvásáraitól híres afgán városba utazik, Ezen utazásnak kettős célja van. Az egyik az, hogy a hárem őrk főnöke a hárem „kimustrált” hölgyeit a vásárra viszi eladás végett, a másik pedig az — és ez a fő cél — hogy a legszebb és legfiatalabb leányokat vásárolja Nasr-Eddu persa sah ezer hölgyes háreme számára. A főunnuchot

azonban legutóbbi herathi útja alkalmával nagy szerencsétlenség érte, rabló banda kezébe került és a szép háremhölgyeket, kiket éppen akkor vett, és még a mi megmaradt, kevés, apró pénzét (20 ezer forint) elvették tőle a rablók. Ő aztán pénz és posztó nélkül érkezett meg a magas udvarhoz. — Nem volt mit tenni neki is, meg ő felsége az uralkodónak, mint szépen várni jövő vásárig. — Azonban hogy ő felségének nem valami nehezeze eshetett ezen szomorú eset, bizonyítja azon nyilatkozata, hogy még van annyi hölgye, körülbelül 1500, melyekkel valahogy bójtösen kitarítja a jövő vásárig.

Az inas szobra. A londoni Truth című lap írja, hogy John Brown, a királynő elhunyt kedvenc inasának életnagyságu bronz-szobra megérkezett a balmoroli palotába és ott föl is állították. John Brown siremléke a crathie-i temetőben szintén elkészült már; ezt is a királynő emeltette és impozáns nagyságu. Feliratát maga Viktória királynő készítette és az tükre azoknak a rejtélyes gyöngéd érzelmeknek, melyeket a fejedelmi hölgy John Brown iránt táplált. A sirirat így hangzik: „E jóbarát, kinek hűségére ti is számítottatok, igazi isten ajándéka volt nekünk és adott oly körülmények által, a melyek felől nektek sejtelmeket sincs.” (E „körülmények” alkalmait a spiritizmus volt, mert köztudomásu, hogy John Brown a királynő elhunyt férje, Albert princeconsort médiumaként szerepelt.) Alul ez evangéliumi mondat olvasható: „Jól vagyok, jámbor és hiv szolgám: kevéssben voltál hiv, többre bizlak ezután, menj be a te uradnak örömébe.”

A magyarországi szabadkőmivesek páholyait összeállítva közli a „Moniteur de Rome.” Szerinte a magyarországi szabadkőmivesek oklevele latin-német nyelven van kiállítva, a nyomtatott szöveg alá aztán ezek vannak írva: Franz Pulszky Grossmeister csakis német-nyelven. Hatósági engedélyvel működő páholyok pedig vagynak: Sopron megyében: Lajta sz. Miklós „Egyetértés” czimmel 1875. alakult, czélja: jótékonytágot gyakorolni, 37 taggal. „Humanitas” czimű szabadkőmives-páholy alakult 1869. czélja: jótékonytágot, 242 taggal, ezen egylet vagyon a budapesti János-szabadkőmives páholyal van. Temes megyében Fehértemplom „Fels der Wahrheit” 1871. óta, czélja: jótékonytágot, rendes tag 13. Arad megye: „Széchenyi” 1870. évben alakult, czélja: Humanitas, jótékonytágot, közérkölciség terjesztése 52 rendes taggal. Baja „Honzszeretet” 1869. óta, tagjainak száma 27. célja jótékonytágot. Budapest „Magyarországi Jánosrendi szabadkőmives nagy páholy” alakult 1880. czélja jótékonytágot gyakorlása, 1000 rendes taggal taggal. Ugyanitt „Magyarország nagy orioncs” 1870 óta. Czelja közművelődés és jótékonytágot, 325 taggal. (15.000 forint vagyonnal). Debreczen „Haladás” szabadkőmives páholy alakult 1875. czélja az igazság kutatása, rendes tag 42. Pozsony „Hallgatóság” cz. páholy 1872 óta. czélja jótékonytágot 54 rendes taggal. Sopron város „Testvérülés” cz. páholy 1869 óta, czélja jótékonytágot (4838 frt vagyonnal), 111 taggal. Versecz „Egalitas” cz. szabadkőmives páholy 1871 óta, czélja jótékonytágot, 90 rendes taggal 4000 forint törzsvagyonnal.

A kemény héj nélküli tojások. Nem nagyon ritka az ez eset a tyukoknál és galamboknál, hogy kemény héjt nélküli tojást tojnak. Az ily tojások sem tenyésztési czélokra, sem pedig a konyhában nem használhatók, — és e mellett még azon hátrányuk is van, hogy mivel vékony héjuak, a tojó vagy más tyuk által is szivesen elköltetnek, — minek folytán azután megszokják a tojás-evést s az ép tojásokat is ki kezdik: már pedig világos, hogy nem azért tojtatjuk a tyukokat, hogy maguk egyék meg tojásaikat. Ily tojásokat a tultáplált tyukok igen gyakran tojnak, — és a nagy fajtak erre hajlammal bírnak. Kővér tyukok, ha nem is kemény héj nélküli tojásokat tojnak, azok héja mégis rendszerint vékony. További okai e bajnak: 1. mésztartalmu eleség vagy meszes alkatré-

szek hiánya, — mire a tyukoknak szükségük van, kivált tojási időszakokban: 2. a tojásvezető csatorna chronikus gyulladása. — Az első esetben segíteni fog, ha a tyukoknak meszes alkatrészeket, — mint faltörmeléket, apróra törött tojáshajat, hozzáférhetővé tesszünk. Ha az ok a tojásvezető csatorna gyulladása áll, akkor a baj alig orvosolható. Az üszög, rozsdás, vagy penész gomba élveteze emlős állatoknál gyakran okoz abortust, de hogy ez szárnyasoknál is lehetséges-e? még kéllőleg megfigyelve nincsen. Inkább azon további ok is elfogadható, hogy valamely tyukot a kakas nagyon gyakran tapossa. Ezen folytonos inger inkább szolgáltathat okot arra, hogy a tojás korábban tojtatik ki, mintsem kellenék, nem hagyatván neki idő, hogy a tojásvezető csatornában a kellő meszes alkatrészeket a kemény héj képezhetőse végett felvegye. Ha nem a tojásvezető csatornában gyulladása okozza ezen bajt, akkor ennek megszüntetése végett az ilyen kemény héj nélküli tojásokat tojó tyukok csak a legszükségesebb takarmánnyal látandók el, vagyis sóvány kosztra fogandók, takarmányuk közé meszes alkatrészek keverendők, — mint előbb mondtuk — s a többi tyukoktól elkülönítendők. Dr. Zurr ajánlja, hogy az ily tyukoknak csillapítóul 10 csepp „Opium tinctura”-t egy káveskanálnyi nyálkás folyadékba keverve, többször napjában kell adni.

Törvénytörvényeségi csarnok.

Előadott polgári ügyek.

Kissfaludy Imre kir, tszéki biro által.

május 20.

1316/1884. Pöpl János — özv. Hochmann Józsefné szül. Schelez Erzsébet ellen néhai kk. Hoschmann Erzsébet után törv. örökösödési joga megállapítása iránt.

1538/1884. Blau Rezső = Ditz Dániel hagy. csódtömege ellen 850 frt s jár iránt.

1539/1884. Ivánkovits István — ugyanaz ellen 700 frt s jár iránt.

2279/1884. Bergmeister Gáspár — Weisz Jakab ellen ingatlan tulajdonjoga s jár iránt.

3630/1884. Bunyevác Mándá — Bunyevác Simon és társai ellen néh. Bunyevác Tamás hagyatékának örökség jogczimén leendő megítélése iránt.

Vésze Rezső tszéki biro által.

3572/1773. Kovács János és Müller András — Szelier András és neje ellen birtokba bocsátás iránt.

983/1884. Szelig András — özv. Herbert Miklósné szül. Rupl Gertrud ellen 960 frt s jár iránt.

1846/1884. Levis D. Lipót és fia — Rozinger Károly csódtömege ellen 166 frt 4 kr. stb. iránt.

Bogay Pongrácz tszéki biro által.

3741/1884. Weisz Adolfné — Weisz Adolf csódtömege ellen visszakövetelés iránt.

3742/1884. Feuerbach Ferencz és neje ellen ingatlan birtokba bocsátása iránt.

Büntető ügyek.

május 26-án

7906/1883. özv. Bólyi Mihály ellen emberölés miatt.

május 28-án.

1331/1884. Bartolovits Stipo ellen gyujtogatás, Kollár Gergely és társai ellen lopás miatt.

május 30-án.

411/1884. Babos Lajos ellen súlyos testi sértés miatt.

1077/1884. Schaller József ellen súlyos testi sértés miatt.

május 31-én.

2359/1884. Ivin Pávó ellen szándékos emberölés büntette miatt.

Felölös szerkesztő és kiadótlaladonos

Fekete Mihály.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfelnek külön lakoziméval is el vannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válasza szükséges póstabélyeg beküldeték.

Ferencziek-utcában 28-ik
számu ház szabad kézből eladó.
Bővebb tudósítást a kiadóhivatalban.
Egy öt év óta játszott jó karban levő **gordonka** 15 frtért eladó.
Bővebbet a kiadóhivatal.

Egy lakás három szoba s konyhából mellékhelyiségekkel azonnal igen olcsón bérbevehető. A kiadó ad értesítést. 665

Kerestetik egy tevékeny fiatal ember, a ki magát helybeli ügynököknek akarja kiképezni, egy jól levelezett házi czikk eladására, csekély fizetést és magas jutalékot (Proviziót) szerezhet. Bővebbet a lap kiadóhivatalában. 702

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a város közél, a szigeti ország-ut alatt jutányos áron eladó, vagy **haszonbérbe** vehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Nyilt-tér*)

Luzsovic László

papír-, rajz- és írószerok üzlete
Pécsett, Ferencziek-utca 3-ik szám
a Kisbér közvetlen közelében.

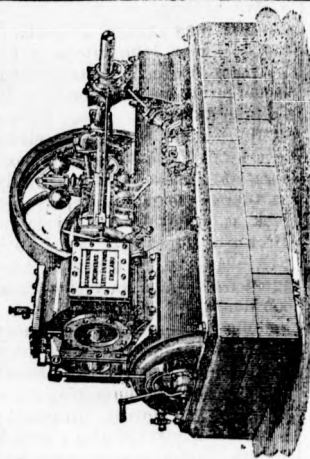
*) E rovatban foglaltakért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

KOTZÓ PÁL

GÉPÉSZ-MÉRNÖK

Budapest, VIII., Üllői-ut 18.

ajánlja gazdasági gépraktárát
fa-, szén- és szalmafütésű angol és amerikai szerke-
zőmozgonyait, soros és zölű gőzcseplőgépelt, tisztí-
tásárva vetőgépelt, ekélt, to vagy egyszerű járgány
stb. stb.
Különös figyelmet kér:

Garrett B. és fia Compound
gőzmozgonyaira és fekrő gőzgépjaira, melyek egyenlő erőfejtesnél 40% tüzelőanyagot ta-
karítanak meg, minden más géppel szemben.

Garrett B. és fia szab. dobjárú,
azél alzattal és kétoldalt recézett négyszer
használható aczél-sínekkel, a mi
könnyű járást, nagy munkaképességet,
tartósságot, tiszta kicséplést
és tökéletes tisztítást biztosít.

Legújabb harangjargányaira
az összes perselyek egy alapöntvényen, míáttal
ténkretehetetlenek — könnyű jártauk.

Vasbutor

részletfizetésre.

Ágyak, gyermekágyak, bölcsők, gyermekkocsik, éjjeli szekrények, asztalok márvánnyal és a nélkül, mosdó asztalok, sodronyágybetétek, kanapék, futelek, székek, kerti padok, székek és sátrak, löször, afric, tengeri fű és szalma matracok stb. stb. félhavi és havi részletfizetésre.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöletnek. Kivánatra árjegyzékek és mintalapok ingyen és bérmentve küldetnek.

Hoffenreich Jakob
vasbutor és gyermek-kocsi gyári raktára,
Budapest, V. földútca 4. sz.

6:5

Jelentés.

Van szerencsém a t. cz. közönség szives tudomására hozni, hogy az építészet terén Bécsben s vidékén több éven át keresztül, jelesen nagyobb szerű építkezési vállalatoknál lakházak, különféle gazdasági épületek, templomok és vasutak építése körül szerzett tapasztalatokkal Pécs szab. kir. város területén mint építész megtelepedtem és mint ilyen, önállólág mindennemű építkezéseket elvállalok és azokat a legszilárdabban foganatosítom is.

Szives megbizásokat elfogadok s minden tekintetben törekvésem oda irányítandom, hogy a nagyon tisztelt közönség teljes meglegedését kiérdemeljem.

Teljes tisztelettel

Schlauch Imre, építész.

Lakik Pécs belv. Hunyady-utca 16. sz.

== Hirdetmény. ==

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ által az itthelyi jogi képvisellett s a jelzálog kölcsönök közvetítésével bizatván meg, van szerencsém a t. kölcsönt igénylő közönség tájékozásául köztudomásra hozni a következőket:

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ az 1879. évi 39. törv. czikk és alapszabályai értelmében **kizárolág földbirtokra 300 frttól 10.000 frtig terjedő jelzálog kölcsönöket ad** és pedig záloglevelekben vagy készpénzben.

A kölcsönök részletes feltételei és a záloglevelek beváltási ára alul-irotnál (Pécsett, Király-utca 20. szám alatt) betekintheők.

Kelt Pécsett, 1883. szeptember 20-án.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ megbizásából.

Fekete Mihály,

ügyvéd.

Kellemetlen szájszag

és fogfájás ellen.

Érdem-éremmel kitüntetett

SCHULHOF KAROLY ROBERT,
Manchesteri lakos által feltalált

magyar kir. szabadalmat nyert
osztrák császári kizárólagos

SZOPIANA-SZAJSZEL.

Hatása:

1. Szopiana-szajszesz a száji- és orr-üregnek (otvas vagy máfogak, dobány-zás vagy bármely más okból eredő) minden bűzét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst és az ingó fogakat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér színüket, meggyógyítja a fogkő képződését, véli a fogak zománczát és óv a fogfájás ellen.
3. A száji- és orrüreg mindennemű súlyos (skorbutikus) bántalmait gyógyítja, üdíti és pirosvája a foghúst és edzi a nyákhártyát.
4. A már létező fogfájást eltávolítja, ha a fájó fog hűs pár csepp, vízzel nem elegyített szájszesszel megegyedvesítetik.
5. Diphteritis és más torokbajoknál igen sikeres gargalizáló szer.

Ara kicsinyben egy üvegnek

1 fnt 25 kr. o. é

Raktárak: Sipőcz István, Gyógyszerésznél Pécsen, Török József, Gyógyszerésznél Budapesten és minden magyarországi gyógyszerertárban. Biro. János, Gyógyszerész úrnál Kolozsváron.

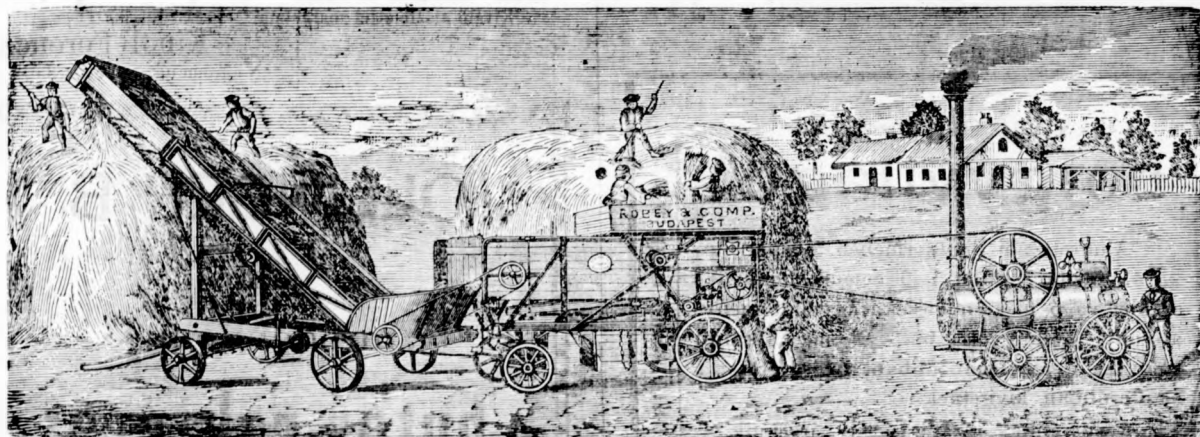
Főraktár:

Dr. Schulhof Adolf
úrnál Pécsen.

Több mint 800 elismerő bizonyítványok orvosi tekintélyektől előmutatottak.

Robey & Comp.

Budapesten, Üllői-út 35.

Gőzeséplőgép-készleteket venni szándékozők sziveskedjenek a gyári árak iránt Robey & Comp.-hoz, mint az eredeti vasgerendás cséplőgépek gyárosaihoz fordulni. 2¹/₂, 4, 6, 8, 10 és 12 lóerejű cséplő szedetek gyárunkban mindenkor készletben vannak.

590

Harkányi
gyógyfürdő

HARKÁNYI GYÓGYFÜRDŐ

Harkányi
gyógyfürdő

Magyarország, Baranyavármegyében,
fürdőidény májns 1-től szeptember 30-ig.

Ezen 50° R. természetes meleg ártézi kénforrás kitünő gyógyítási hatással bír csuzos, kőszvény, görvély, idült bőrkütegek, ananýr, nőbántalmakra, fogamzasi hiányok, sebzésekre, daganatok és higanyos gyógyszerek által okozott mérgezésekre, továbbá máj-, lep-, általában mirigy-daganatokra, nehéz hallás, idült szembajok és ivarszervi bántalmak ellen.

Habár ezen fürdő hírnevé oly hosszú évek lefolyása óta számtalan kiváló gyógyeredményei által meg is lett alapítva, még is a fürdőigazgatóság sok évi tapasztalat alapján kijelentheti, hogy ezen csodaszervi gyógyforrásnál ezek és ezek a legmákosabb és legnehezebb betegségekben is egészségüket és épégüket visszanyerték, a miért is a legnagyobb elismerést érdemli. E fürdő a maga nemében egyedüli; minden más, akár belföldi, akár külföldi hasonló gyógyforrás gyógyhatás tekintetében felülmúl, a mit különben az évről-évre szaporodó vendégek száma is bizonyít.

Az utazásra ajánlható Budapest-pécsi vasut, vagy Déli vasut budapest-kanizsai-barcsi vonala. állomás: Pécs, áltóldi vasut Eszéken át Villányig, Mohács-pécsi vasut, állomás: Villány.

Posta- és távirdu-állomás.

Harkányi
gyógyfürdő

Bővebb tudósítást a legnagyobb készséggel
Dr. HELLER JÓZSEF rüdes fürdőorvos nyujt
Harkány, 1884

Harkányi
gyógyfürdő

A fürdő-igazgatóság.

Kitüntettetett:

BÉCS, TRIEST, 1882, KECSKEMÉT, FEHÉRVÁR, WELS.

Egger-féle dijjutalmazott különlegességek.

Az Egger-féle mellpastilla, általánosan ismert és kitüntezett szer köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen, elannyira, hogy számos bel- és külföldi szaktudós e nemben a legjobbnak ismerte el. A 25 és 50 krajczáros eredeti dobozok Magyarország minden nagyobb gyógyszerertárban kaphatók.

Gyomorhaj ellen Egger féle Sodapastillák mindenféle gyomorhajok, emésztéshány, gyomorhév, bél-tunyaság, görvély, halványosság, ismétlődő főtájás ellen. Ezen pastillák, melyek egy ezen ezétra készült és szabadalmazott gépez készülnek, könnyen olvadnak, kellemes ízűek és elősegítik a könnyű lélegzést, — Egy eredeti doboz utasítással 30 kr.

Egger zuzmósnövény czukorkái (lichenis car-raghen) a legfinomabb anyagból készült, határuk nedvesítő köhögési inger csillapító szer. Igen kellemes gyümölcsízűek, különösen óvják a légzési szerveket a száradástól. Szónokok, bírók, színészek, tanítók, különösen mindazok, kik hivatásuknál fogva sokat beszélnek, el ne mulasztanak ezen kitünő czuk-rokat használni. Daczára jószáguknak könnyen beszerezhetők, 1 doboz 15 kr.

Egger val. mandula formájú maláta bonbon csomagolva, valódi amerikai hártya-papír-csokkban. Biz-tos óvszer köhögés, rekedtség és gége kiszáritás ellen. Igen tiszta maláta-kivonatokból és czukorból vannak készítve és nem képeznek semmiféle gyomorsavot, Egy eredeti zeszko 10 kr.

Ezen különlegességek városunkban eredeti árban kaphatók; Balás Ödön gyógyszerész úrnál, Kovács M. gyógyszerész úrnál, Sipőcz István gyógyszerész úrnál és az Irgalmasrend gyógyszerertárban.

678

Valódiak csak Neidinger G.-nél

PECSETT, FERENCZIEK-UTCA 6. SZ.
Eladás 1 frt. heti részletek mellett. Alapos oktatás ingyen 5 évi jótállás.
Mindennemű ócska varrógépek fizetés gyantán elvállaltatnak.
Minden más varrógépek, melyek itt másoktól Singer név alatt árusítottak, utánzottiak.

Legdivatosabb izléses s elegans kivitelben.

Az igen tisztelt hölgyvilágot

Alulírott női divattermében, központitakarékpénztár épület I-ső emelet, minden szakba vágó megrendelések, ugymint menyasszonyi kelengyék, ball- és más alkalmi toillettek a legelegansabban, izlésesebben s legolcaóbban kivitetnek.

Kész ruhák szállítása is átvétetik s kívánatra ruhaszövet minták szolgálatra állanak.

Kiváló tisztelettel

Wallerstein Paulina.

kifinó bécsi munkakerőkkel

672

Hirdetmény.

Siklós nagyközségben felállítandó következő 16,000 frt. költségre tervezett építészeti munkálatokra nézve az árlejtés 1884. évi június hó 7-én d. e. 9 órakor a község-ház kistermében fog megtartatni.

Építendő leszzen pedig :

1-ször. A község-háza tetejéről a megrongált 1154 métert tevő horgany tetőzet eltávolítása és horganyozott vasbádoggal leendő helyettesítése, nem különben a tetőzet megrongált farészeinek ujakkal leendő pótlása és részben a falak vakolása.

2-ször. Egy újból építendő uszoda, vendéglő és mosóhely felállítása.

Az árlejteni szándékozók tartoznak 5% bántpénzt vagy ahhoz hasonló értéket biztosításul az árlejtés kezdete előtt letenni illetőleg lekötni. Írásbeli ajánlatok, ha a kellő bántpénzzel ellátva vannak, az árlejtés kezdeteig a község bírása által elfogadtatnak és az árlejtés végeztével fognak felbontatni.

A tervrajz és számítás a nagyközség jegyzői hivatalában naponta a hivatalos órákban megtekinthető.

Siklós, 1884. május hó 21-én.

Kohárits József,

jegyző.

Kóssa Gábor,

bíró.

700

Nyomatott Pécssett, a lyc.-nyomdában (Fesztl Károlynál) 1884.

Somogyi kőszén.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy az elismert legjobb minőségű KOCH FERENCZ-féle somogy-bányai kőszén pontos bázhoz szállításának megkönnyítése ezéljából a következő üzlethelyiségekben eszközölhetők a megrendelések:

Szigeti külváros:

Präger János vegyeskereskedőnél országút 80. szám
Böhm C. F. „Magyar Koróná”-hoz.
Schneider Károly Árpád-utca 39. szám.
Koch-féle kőszén-raktár siklói országút 12. sz.

Budai külváros:

Lill János sörfőzde-utca 63. sz., a Scholz-féle sörcsarnok mellett.
Böhm Ferdinand a „7 fejedelem” épületében.
Razgha Rezső pálya-utca 61. szám.

Belváros:

Steinberger J. Nepomuk-utca 21. sz., a főpostával szemben, és az alulírotttnál.

A megrendelések az azt követő napon a legpontosabban eszközöltetnek.

Á r a k:

Rostált darabszén métermázsája 0-88 frt, azaz 5 kosár 2-20 frt.

Kézzel válogatott darabszén 1-00 „ „ 5 „ 2-50 „

Kiváló tisztelettel maradtam

Kindl Ferencz.

Nepomuk-utca 33-ik szám

OLLINGER B.

ajánlja

mindennemű

butor-raktárát

Pécssett,

Király-utca, a Lyceum

épületében.

589

Sorsjegyek részletfizetésre.

Az alólírt bank és váltóüzlet elád bármely a budapesti tőzsdén jegyzett sorsjegyet részletfizetésre

az 1883. évi XXXI. törvényczikk értelmében kiállított részletiveken.

A vevő

maga játszik minden nyereségyre,

mely az eredeti sorsjegyre netán esik. Az eredeti sorsjegyeket vevő pénztáromnál bármikor megtekintheti.

Legközelebbi huzások :

1864. sorsjegyek főnyeresemény 200.000 frt.
8 és 4 frtos havi részletekben.

Bécsi - sorsjegyek főnyeresemény 200.000 frt.
6 frtos havi részletekben.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Ullmann M. Károly

bank és váltóüzlete Pécssett.